

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
43

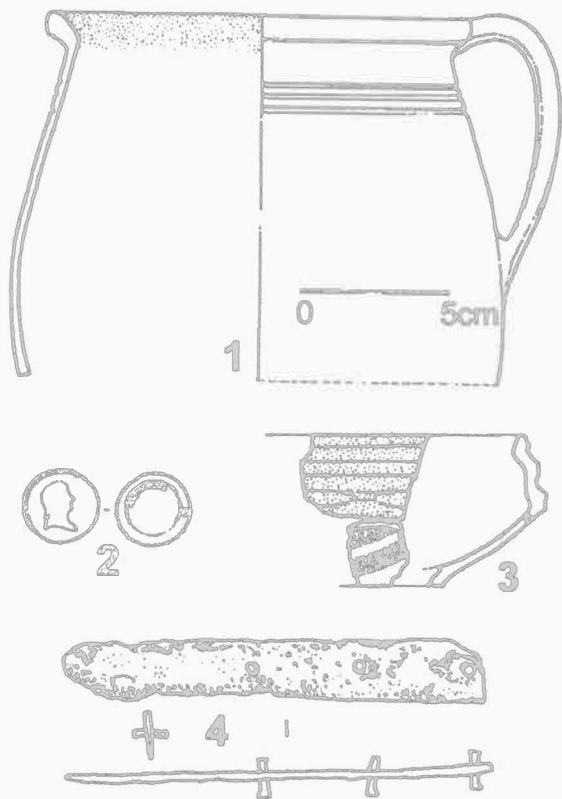
ISSN 1211-7250
ISBN 80-86023-36-2

BRNO 2002

je nutné v prostoru lomu Mokrá předpokládat analogické objekty.

K prozkoumaným vápenkám pravděpodobně náležely menší povrchové lomy na vápenec, které se nacházejí asi 50 m SSV směrem v zalesněném terénu Mokrské plošiny.

Petr Kos, ÚAPP Brno

Obr. 19. Mokrá-Horákov (okr. Brno-venkov). Nálezy z vápenických objektů (1 – fragment nádoby z objektu k. 507; 2 – krejcar z pece IV; 3 – zlomek talířovité misky z pece III; 4 – nůž z předpeční jámy pece IV).

Mokrá-Horákov, „Nad Studénčným“. Funde aus Kalkofenobjekten (1 – Gefäßfragment aus dem Objekt K. 507; 2 – Kreuzer aus dem Ofen IV; 3 – Fragment einer tellerförmigen Schale aus dem Ofen III; 4 – Messer aus der Voro-fengrube IV).

Literatura:

Kos, P. 2000: Doklady vápenických objektů u Mokré v jižní části Moravského krasu. In: *Archaeologia technica 11. Zkoumání výrobních objektů a technologií archeologickými metodami. Sborník ze semináře 1999, Brno, 75-87.*

Kos, P. 2001: Středověké vápenické pece v Brně a jeho okolí, nepubl. rkp. sem. práce. Uloženo v knihovně ÚAM FF MU Brno.

Kos, P. 2001a: Mokrá 2001. Mokrá-lom VIII, ÚAPP Brno NZ č.j. 319/01.

Vaňáček, M. 1970: Mokrá u Brna. Muzejní spolek v Brně, vlastivědná knihovna moravská č. 12.

Resumé:

Mokrá-Horákov (Kataster Mokrá, Bez. Brno-venkov). Mokrá-lom VIII, Feldflur „Nad Studénčným“. Neuzeit (18.-19. Jh.). Kalkofen. Rettungsgrabung.

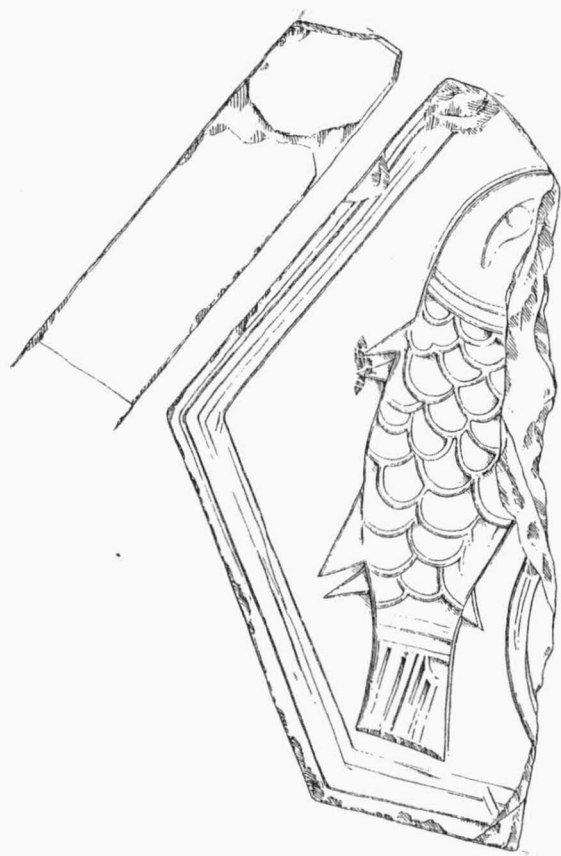
MORAVSKÝ KRUMLOV (k. ú. Rokytná, okr. Znojmo)

Intravilán obce. Doba mladohradištní, středověk. Hradisko, středověká vesnice. Záchraný výzkum.

V listopadu a prosinci 2000 a březnu a dubnu 2001 proběhl ve dvou etapách záchraný archeologický výzkum v obci Rokytná, která je místní částí Moravského Krumlova. V první etapě, v roce 2000, byla sledována trasa STL plynovodního přivaděče Moravský Krumlov-Rokytná, kde se nepodařilo nalézt žádné doklady osídlení. Významné poznatky však přinesla druhá etapa vlastní plynifikace obce Rokytná v roce 2001. Hradisko se nachází na výrazné ostrožně, na pravobřeží stejnojmenné řeky. Podloží je tvořeno jílovitou spraší. Nadmořská výška činí 240-260 m n.m. Archeologické nálezy pocházejí z prostoru současné obce. Jejich výskyt můžeme na ZM ČR list č. 24-33-20 v měřítku 1:10 000 vymežit trojúhelníkovou plochou s body od Z a J s.č. 413:76; 424:54; 433:88 mm. Výzkum se soustředil na ovzorkování a dokumentaci zjištěných situací. Vzhledem k tomu, že výkopy probíhaly v místech komunikací, chodníků a předzahradek, nebylo možné provést ani odkryv menšího rozsahu. Přesto se podařilo získat ojedinělý soubor archeologických nálezů.

První a nejpočetnější skupinou objektů (cca 20) byly různé typy jam z doby od přelomu 10.-11. století až po polovinu 12. století, kdy v tomto prostoru existovalo známé hradisko, zkoumané především B. Novotným, R. Procházkou a dalšími badateli. To bylo součástí tzv. hradske soustavy na rozhraní znojemskeho a brněnskeho údělu. Ojedinele keramické nálezy pocházejí již z eneolitu, doby bronzové a období Velké Moravy. Keramika ze středohradištního období se od mladší liší svou zlomkovitostí a opotřebenými lomy. Za nejdůležitější lze pokládat objev nového příkopu (označen jako jáma 506, 513 a 529), který probíhal ve směru V-Z na S straně románského kostela v Rokytně. Jedná se o nově zjištěnou fortifikaci, ověřenou na třech místech, která dělila prostor předhradí na

2 poloviny a v podstatě oddělovala prostor s místním názvem „Malé hradiska“ od vlastního předhradí. Z příkopu se pak, tak jako i z ostatních objektů, podařilo získat poměrně početný keramický materiál a další nálezy. Za unikátní lze považovat soubor pěti šestibokých dlaždic s reliéfy (ryba, gryf, orlice, obr. 20), které jsou velmi zachovalé a patří k nejvýznamnějším nálezům z tohoto období vůbec. Z horní části příkopu pochází několik zlomků trojúhelníkových a čtvercových hladkých či reliéfních dlaždic, které jsou stejně staré (ale mohou být i mladší) a jsou vyrobeny z méně kvalitního keramického těsta. Dlaždice dokládají existenci luxusní dlažby v románské sakrální stavbě, případně světské architektuře, která v okolí kostela stála. Tím vyvstává opět otázka vlastního stáří dnešního kostela, ve kterém se zachovaly velké části původního románského kvádríkového zdiva (zjištění při jeho opravě z roku 1995). Na základě těchto poznatků se lze oprávněně domnívat, že kostel sv. Leopolda (původně sv. Hypolita) je možné ztotožnit s původní sakrální stavbou z poloviny 12. století, která se nám dosud zachovala i z větší části v podobě hmoty obvodového zdiva. Druhým důležitým nálezem je soubor keramiky z objektu 519, který lze podle analogií zařadit k ojedinělým nálezům datovaným kolem roku 1000.

Obr. 20. Rokytná. Románská dlaždice.
Rokytná. Romanische Pflasterziegel.

Zbylá část objektů je datována do průběhu 14.-15. století, tedy již do období vlastního fungování středověké vsi. Při výzkumu se nepodařilo najít nálezy z průběhu konce 12., 13. a počátku 14. století, tedy z období těsně po násilném vyvrácení hradiska. Jediným dokladem o gotické fázi kostela je část kamenné kružby okna, které se podařilo místním obyvatelům zachránit při demolici přístavku márnice.

Zdeněk Čížmár, ÚAPP Brno

Resumé:

Moravský Krumlov (Kataster Rokytná, Bez. Znojmo), Intavilan der Gemeinde. Jüngere Burgwallzeit, Mittelalter. Burgwall, mittelalterlicher Dorf. Rettungsgrabung.

NEDAKONICE (okr. Uherské Hradiště)

Nádraží. Novověk. Stratigrafie. Záchranný výzkum.

V průběhu prosince 2000 až února 2001 proběhl archeologický dohled při stavebních úpravách souvisejících s modernizací nádraží ČD v Nedakonících. Na rozdíl od záchranného výzkumu v trati „Přídanky“ však dohled v prostoru vlastního nádraží neprokázal závažnější archeologické situace a nálezy. Jeho přínosem jsou stratigrafická pozorování, na jejichž základě můžeme pravěké, raně a vrcholně středověké osídlení v dotčeném prostoru fakticky vyloučit. Podařilo se zachytit pouze navážkové vrstvy, které lze dát do souvislosti s novodobými stavebními aktivitami v prostoru nádraží.

Přídanky. Středověk, novověk. Sídliště. Záchranný výzkum.

Modernizací železniční trati Moravský Písek-Huštěnovice byl vyvolán záchranný archeologický výzkum v trati Nedakonice „Přídanky“ (viz kap. Doba bronzová). Ten přinesl rovněž nečetné středověké a novověké nálezy, které měly formu intruze v pravěkých objektech. Nálezy středověké a novověké keramiky byly zjištěny i ze sběrů v bezprostředním okolí skryté plochy, také na haldách skryté zeminy.

Dana Menoušková, SM Uherské Hradiště

Resumé:

Nedakonice (Bez. Uherské Hradiště), Bahnhof. Neuzeit. Stratigraphie. Rettungsgrabung.

Nedakonice (Bez. Uherské Hradiště), Přídanky. Mittelalter, Neuzeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

PŘEHLED VÝZKUMŮ 43 (2001)

Vydává:	Archeologický ústav AV ČR Brno Královopolská 147, 612 00 Brno E-mail: infor@iabrno.cz http://www.iabrno.cz
Odpovědný redaktor:	Doc. PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.
Redakce a příprava pro tisk:	Mgr. Bakázs Komoróczy, Ing. Petr Škrdla, PhD., PhDr. Lubomír Šebela, CSc., Alice Del Maschio, Miroslav Lukáš
Jazyková úprava:	PhDr. Jan Balhar, CSc.
Na titulním listě:	Plastika medvěda z Pavlova (kresba J. Svoboda); letecký snímek Mušova a Pálavy (foto O. Šedo)
Tisk:	BEKROS
Náklad:	350 ks

© 2002 by the Authors.

All rights reserved.

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00